

การประชุมวิชาการระดับชาติ
เครือข่ายด้านการจัดการชุมชน
เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ครั้งที่ 8

The 8th National Conference on
Community Management Network
for Sustainable Development

[องค์กรไม่แสวงหากำไร กับการพัฒนาที่ยั่งยืน]

รายงานสืบเนื่อง

คณะกรรมการฝ่ายวิชาการคัดเลือกบทความและตรวจทาน
เอกสารและผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาบทความ
โครงการประชุมวิชาการระดับชาติ เครือข่ายด้านการจัดการชุมชน
เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ครั้งที่ 8

➤ คณะกรรมการฝ่ายวิชาการคัดเลือกบทความและตรวจทานเอกสาร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณภัทร วิชะกุล

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

อาจารย์รชกร วชิรสีโรตม

มหาวิทยาลัยศิลปากร

รองศาสตราจารย์ ดร.อุทัย ปริญญาสุทินันท์

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ดร.จตุพร เพชรบูรณ์

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ดร.อัปดุลเลาะ เจ๊ะหลง

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

➤ ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาบทความ

รองศาสตราจารย์ ดร.ธงชัย ภูวนาถวิจิตร

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณภัทร วิชะกุล

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรยา พรเอี่ยมมงคล

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทรงพันธ์ ต้นตระกูล

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทรงสุดา ภู่อ่าง

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

อาจารย์ ดร.ปริวิทย์ ไวทยาชีวะ

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

อาจารย์ ดร.ปรรณกร แก้วรามุข

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

อาจารย์ ดร.ส่งเสริม แสงทอง

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ศาสตราจารย์ ดร.นรินทร์ สังข์รักษา

มหาวิทยาลัยศิลปากร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกศราพร พรหมนิมิตกุล

มหาวิทยาลัยศิลปากร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทิพย์สุดา พุฒจรรย์

มหาวิทยาลัยศิลปากร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศุภรัตน์ แสงฉัตรแก้ว

มหาวิทยาลัยศิลปากร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สวรรยา ธรรมอภิพล

มหาวิทยาลัยศิลปากร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนี คำนวลศิลป์

มหาวิทยาลัยศิลปากร

อาจารย์ ดร.จรรยาบรรณ สุธรรมมา

มหาวิทยาลัยศิลปากร

อาจารย์รชกร วชิรสีโรตม

มหาวิทยาลัยศิลปากร

อาจารย์วันชัย เจือบุญ

มหาวิทยาลัยศิลปากร

รองศาสตราจารย์ ดร.อุทัย ปริญญาสุทินันท์

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

รองศาสตราจารย์เอมอร เจียรมาศ

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ดร.ธิตีพัทธ์ บุญปก

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ดร.พิชามณูชู้ บุญสิทธิ์

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ดร.อัปดุลเลาะ เจ๊ะหลง

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

อาจารย์แทนพันธ์ เสนะพันธุ์ บัวใหม่

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ห้องที่ 10 ห้องเรียน LA 309 อาคารเรียนชั้น 3 คณะศิลปศาสตร์

ที่	เวลา	ผู้วิจัย	ชื่อเรื่อง
1	13.00-13.20 น.	พรวิภา ตาวัง ศิริธรรม สายทอง สุดารัตน์ ชันคำกาศ ธงชัย ภูวนาถวิจิตร	แนวทางการบริหารจัดการกองทุนสัจจะ ออมทรัพย์วันละบาทเพื่อสวัสดิการชุมชน เวียงท่ากาน อำเภอสันป่าตอง จังหวัด เชียงใหม่
2	13.20-13.40 น.	พรรณวษา เสมอตั้งเจริญ อรจิรา รุ่งเจริญ วันชัย เจือบุญ	แนวทางการพัฒนาสู่ความสำเร็จตามปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง กรณีศึกษากลุ่ม วิสาหกิจชุมชนแก้วกล้า ตำบลกัลลหอง อำเภอยาง่าง จังหวัดเพชรบุรี
3	13.40-14.00 น.	กัญญาวิทย์ ชุมเชิด ทิพย์มพร ช่างเอียง เต็มย์ รัตนชุม เอมอร เจียรมาศ	การอนุรักษ์ภูมิปัญญาชาวบ้านการใช้ สมุนไพรท้องถิ่นเพื่อการดูแลสุขภาพ กรณีศึกษา วิสาหกิจสมุนไพรคุณธรรมวัดคู เต่า ตำบลแม่ทอม อำเภอบางกล่ำ จังหวัด สงขลา
4	14.00-14.20 น.	สวิข ภัทรศานต์ สาวอรนิชา รุ่งบำรุง พรชัย ศรีเฉลิม อุทัย ปริญญาสุทธินันท์	วิสาหกิจชุมชน 9 ไร่ เกษตรผสมผสานกับ การยกระดับคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน ทุ่งใหญ่
พักรับประทานอาหารว่าง (14.20-14.40 น.)			
5	14.40-15.00 น.	พรชิตา คำพันธ์ กษิเดช ฉันทกุล	ผลของสารให้ความหวานทดแทนน้ำตาล ต่อคุณภาพของเครื่องแกงควักลิ้งค์โตพร้อม ปรุง: กรณีศึกษากลุ่มวิสาหกิจชุมชน เครื่องแกงสมใจนึก จังหวัดสงขลา
6	15.00-15.20 น.	จิณห์นิภา สิริโรจน์สว่างวัด ณภัทร วิศวะกุล	แนวทางการปรุงประกอบอาหารไทยเพื่อเพิ่ม มูลค่าจากดอกไม้ทานได้
7	15.20-15.40 น.	ชาลิสสา สำราญใจ ณภัทร วิศวะกุล	การศึกษาความต้องการรูปแบบบรรจุภัณฑ์ หัตถกรรมเป่าแก้วศิลปะของศูนย์จำหน่าย สินค้าชุมชน ตำบลหนองป่าครั่ง อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
8	15.40-16.00 น.	พิชญะ สุดเสนาะ สุนี คำนวลศิลป์	กลยุทธ์ทางการตลาดของแผงสับปะรด กรณีศึกษาแผงสับปะรด อำเภอพุนพิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

สารบัญ (ต่อ)

แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมหลังสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนา2019 (COVID-19) กรณีศึกษา : ย่านเมืองเก่าสงขลา ตำบลบ่อยาง อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา (รัชดาภรณ์ จันเจริญ ศิริประภา พรหมวงศ์ สรัลลดา สุนทร และเอมอร เจียรมาศ)	600
การอนุรักษ์และพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวตลาดน้ำหัวตะเข้ เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร โดยชุมชน (กฤษรา มณีดวง สุธาธิณี น้ำคำ และสุนี คำนวนลศิลป์)	612
การพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวเชิงอาหารกรณีศึกษาชุมชนบ้านไร่สะท้อน ตำบลถ้ำรงค์ อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี (รัฐชิตา จันท์เทศ วิศวะ เดชรา และรชกร วชิรสิโรตม)	620
แนวทางการจัดการทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยวเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวของชุมชนคอยช้าง ตำบลลาวี อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย (สุภารัตน์ ชันคำกาศ และธงชัย ภูวนาถวิจิตร)	632
พุทธอุทยานเขาเล็กกับพลวัตการท่องเที่ยว (ไอลยริฎ ไซยภักดิ์ วิลาสินี บำรุงชาติ ศศิวิมล ดวงจันทร์ และอุทัย ปริญาสุทธินันท์)	642
ห้องที่ 10 ห้องเรียน LA 309 อาคารเรียนชั้น 3 คณะศิลปศาสตร์	
แนวทางการบริหารจัดการกองทุนสัจจะออมทรัพย์วันละบาทเพื่อสวัสดิการชุมชนเวียงท่ากาน อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ (พรวิภา ตาวัง ศิริธรรม สายทอง สุภารัตน์ ชันคำกาศ และธงชัย ภูวนาถวิจิตร)	654
แนวทางการพัฒนาสู่ความสำเร็จตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กรณีศึกษากลุ่มวิสาหกิจชุมชนแก้วกล้า ตำบลกลัดหลวง อำเภอยาย่าง จังหวัดเพชรบุรี (พรรณวษา เสมอตั้งเจริญ อรจิรา รุ่งเจริญ และวันชัย เจือบุญ)	662
การอนุรักษ์ภูมิปัญญาชาวบ้านการใช้สมุนไพรท้องถิ่นเพื่อการดูแลสุขภาพ กรณีศึกษา วิสาหกิจสมุนไพรคุณธรรม วัดคูเต่า ตำบลแม่ทอม อำเภอบางกล่ำ จังหวัดสงขลา (กัญญาวิทย์ ชุมเชิด ทิฆัมพร เสงี่ยมิณี รัตนุช และเอมอร เจียรมาศ)	670
วิสาหกิจชุมชน 9 ไร่ เกษตรผสมผสานกับการยกระดับคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนทุ่งใหญ่ (สวิช ภัทรศานต์ อรนิชา จุ๋บ่ารุง พรชัย ศรีเฉลิม และอุทัย ปริญาสุทธินันท์)	681
ผลของสารให้ความหวานทดแทนน้ำตาลต่อคุณภาพของเครื่องแกงคั่วกลิ้งคีโตพร้อมปรุง: กรณีศึกษากลุ่มวิสาหกิจชุมชนเครื่องแกงสมใจนึก จังหวัดสงขลา (พรชิตา คำพั้น และกษิเดช ฉันทกุล)	693
แนวทางการปรุงประกอบอาหารไทยเพื่อเพิ่มมูลค่าจากดอกไม้ทานได้ (จิณห์นิภา สิริโรจน์สว่างวัต และณภัทร วิศวะกุล)	700
การศึกษาความต้องการรูปแบบบรรจุภัณฑ์หัตถกรรมเป่าแก้วศิลป์ของศูนย์จำหน่ายสินค้าชุมชน ตำบลหนองป่าครั่ง อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ (ชาลิสสา สำราญใจ และณภัทร วิศวะกุล)	709
กลยุทธ์ทางการตลาดของแผงสับปะรด กรณีศึกษาแผงสับปะรด อำเภอขุนทรพย์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ (พิชญา สุดเสนาะ และสุนี คำนวนลศิลป์)	718

ห้องที่ 10 ห้องเรียน LA 309 อาคารเรียนชั้น 3 คณะศิลปศาสตร์

ที่	เวลา	ผู้วิจัย	ชื่อเรื่อง
1	13.00-13.20 น.	พรวิภา ตาวัง ศิริธรณ์ สายทอง สุดารัตน์ ชันคำกาศ ธงชัย ภูวนาถวิจิตร	แนวทางการบริหารจัดการกองทุนสัจจะ ออมทรัพย์วันละบาทเพื่อสวัสดิการชุมชน เวียงท่ากาน อำเภอสันป่าตอง จังหวัด เชียงใหม่
2	13.20-13.40 น.	พรรณวนษา เสมอตั้งเจริญ อรจิรา รุ่งเจริญ วันชัย เจือบุญ	แนวทางการพัฒนาสู่ความสำเร็จตามปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง กรณีศึกษากลุ่ม วิสาหกิจชุมชนแก้วกล้า ตำบลกลัดหลวง อำเภอน้ำขุ่น จังหวัดเพชรบุรี
3	13.40-14.00 น.	กัญญาวิทย์ ชุมเชิด ทิฆัมพร เซ่งเอียง เต็มชัย รัตนชุม เอมอร เจียรมาศ	การอนุรักษ์ภูมิปัญญาชาวบ้านการใช้ สมุนไพรท้องถิ่นเพื่อการดูแลสุขภาพ กรณีศึกษา วิสาหกิจสมุนไพรคุณธรรมวัดคู เต่า ตำบลแม่ทอม อำเภอบางกล่ำ จังหวัด สงขลา
4	14.00-14.20 น.	สวิช ภัทรศานต์ สาวอรนิชา จูบำรุง พรชัย ศรีเฉลิม อุทัย ปริญญาสุทธินันท์	วิสาหกิจชุมชน 9 ไร่ เกษตรผสมผสานกับ การยกระดับคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน ทุ่งใหญ่
พักรับประทานอาหารว่าง (14.20-14.40 น.)			
5	14.40-15.00 น.	พรชิตา คำพันธ์ กษิเดช ฉันทกุล	ผลของสารให้ความหวานทดแทนน้ำตาล ต่อคุณภาพของเครื่องแกงคั่วกลิ้งคิโตพร้อม ปรุง: กรณีศึกษากลุ่มวิสาหกิจชุมชน เครื่องแกงสมใจนึก จังหวัดสงขลา
6	15.00-15.20 น.	จิณห์นิภา สิริโรจน์สว่างวัต ณภัทร วิศวะกุล	แนวทางการปรุงประกอบอาหารไทยเพื่อเพิ่ม มูลค่าจากดอกไม้ทานได้
7	15.20-15.40 น.	ชาลิสสา สำราญใจ ณภัทร วิศวะกุล	การศึกษาความต้องการรูปแบบบรรจุภัณฑ์ หัตถกรรมเป่าแก้วศิลปะของศูนย์จำหน่าย สินค้าชุมชน ตำบลหนองป่าครั่ง อำเภอมือง จังหวัดเชียงใหม่
8	15.40-16.00 น.	พิชญะ สุดเสนาะ สุนี คำนวลศิลป์	กลยุทธ์ทางการตลาดของแผงสับประรด กรณีศึกษาแผงสับประรด อำเภอบึงสามพัน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

แนวทางการพัฒนาสู่ความสำเร็จตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กรณีศึกษากลุ่มวิสาหกิจชุมชนแก้วกล้า ตำบลกลัดหลวง อำเภอยาง่าง จังหวัดเพชรบุรี

พรรณมวษา เสมมาตั้งเจริญ¹

อรจิรา รุ่งเจริญ²

วันชัย เจือบุญ³

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแก้วกล้า ตำบลกลัดหลวง อำเภอยาง่าง จังหวัดเพชรบุรีที่นำเอาแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินงานของกลุ่ม ใช้วิธีการศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร กระบวนการภาคสนาม การสังเกตแบบมีส่วนร่วม การสัมภาษณ์เชิงลึก และการสนทนากลุ่ม โดยมีกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informants) รวมจำนวน 10 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการเชิงพรรณนา และวิเคราะห์ เนื้อหาข้อมูลมาสรุปและเสนอแนะ

ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแก้วกล้า ตำบลกลัดหลวง อำเภอยาง่าง จังหวัดเพชรบุรี ได้ประสบความสำเร็จในการดำเนินงานของกลุ่ม โดยใช้แนวทางการพัฒนาตามแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พร้อมนำเอามาเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต รวมทั้งแนวทางสำหรับการพัฒนาวิสาหกิจ ที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานทางสายกลาง เกิดจากการมีเป้าหมายร่วมกันของสมาชิกภายในกลุ่ม ซึ่งร่วมกันกำหนดกฎเกณฑ์ระเบียบของกลุ่มไว้ภายใต้ ความสามัคคีกัน ทำงานตามบทบาทหน้าที่ ที่ทำให้กลุ่มสามารถดำรงอยู่ได้ สมาชิกกลุ่มมีรายได้ มีคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดียิ่งขึ้น จนนำไปสู่การพัฒนาวิสาหกิจที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานทางสายกลาง

คำสำคัญ : ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง, กระบวนการพัฒนาวิสาหกิจสู่ความสำเร็จ, วิสาหกิจชุมชน

¹ นักศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาการจัดการชุมชน คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี

² นักศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาการจัดการชุมชน คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี

³ อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญประจำหลักสูตรการจัดการชุมชน คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี

*ผู้นิพนธ์หลัก; E-mail address: sematangjaroen_p@silpakorn.edu

**The development guidelines for success according to the philosophy
of sufficiency economy a case study of Kaew Kla community
enterprise group, Klat Luang subdistrict, Tha Yang district,
Phetchaburi province**

Panwasa Sematangjaoen¹

Onjira Rungjaoen²

Wanchai Chuaboon³

ABSTRACT

The purpose of this study was to study the development guidelines of the Kaew Kla Community Enterprise Group, Klat Luang Sub-district, Tha Yang District, Phetchaburi Province in which the concept of sufficiency economy philosophy was applied to the group's operations. Using a qualitative research method by collecting data from documents. field process participatory observation in-depth interview and group chat There were a group of 10 key informants who analyzed the data using a descriptive method and analyzed the content, bringing the data to conclusions and recommendations.

The results of the study showed that the Kaew Kla Community Enterprise Group, Klat Luang Subdistrict, Tha Yang District, Phetchaburi Province has been successful in the operation of the group by using the development approach based on the concept of the philosophy of sufficiency economy Ready to take it as a way of life. including guidelines for the development of enterprise groups based on the middle path Caused by the common goals of the members within the group. which jointly set the rules and regulations of the group under unity work according to the role that allows the group to survive group members earn a better quality of life and well-being leading to the development of enterprises based on the middle path.

Keywords: Sufficiency economy philosophy, Enterprise development process for success, Community enterprise

¹ Bachelor Of Arts Students, Community Management, Faculty Of Management Sciences, Silpakorn University Phetchaburi It Campus

² Bachelor Of Arts Students, Community Management, Faculty Of Management Sciences, Silpakorn University Phetchaburi It Campus

³ Expert Teacher Regular Community Management, Faculty Of Management Sciences, Silpakorn University Phetchaburi It Campus

*Corresponding Author; E-Mail Address: Sematangjaoen_P@Silpakorn.Edu , Rungjaoen_O@Silpakorn.Edu

บทนำ

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราชบรมนาถบพิตร (รัชกาลที่ 9) ได้ทรงมีพระราชดำริถึงหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ครั้งแรกตั้งแต่ปี พ.ศ. 2517 พระราชทานแก่นิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ซึ่งเน้นความสำคัญในการพัฒนาประเทศแบบสร้างพื้นฐาน คือ “ความพอมี พอกิน พอใช้” (ชมภรณ์ ศรีใสคำ, 2565) เป็นแนวทางแก้ไขวิกฤตการณ์ทางการเงินในเอเชีย หลังจากนั้นใน พ.ศ. 2540 ได้เกิดวิกฤตการณ์ทางการเงินทางเศรษฐกิจในเอเชีย หรือที่เรียกว่า วิกฤตต้มยำกุ้ง ก่อให้เกิดผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศไทยอย่างรุนแรงและกว้างขวาง โดยวิกฤตการณ์ครั้งนั้นค่อย ๆ ก่อตัวขึ้นขณะที่เศรษฐกิจไทยขยายตัวอย่างรวดเร็วระหว่างปีพ.ศ. 2533-2538 และได้สะสมปัญหาไว้อย่างต่อเนื่องทั้งในภาคสถาบันการเงินและภาคเอกชน ในที่สุดเศรษฐกิจฟองสบู่ก็แตกจนเกิดวิกฤตเศรษฐกิจ ในปีพ.ศ. 2540 ที่ต่อมาได้ลุกลามขยายไปทั่วภูมิภาคเอเชีย (ศาสตราจารย์กิตติคุณ ผุสดีทิพทัส, 2559)

โดยนำ “เศรษฐกิจพอเพียง” มาเป็นแนวทางในปฏิบัติ เพื่อให้ดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนโดยยึดหลักแนวทางในการพัฒนาที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของทางสายกลางและความไม่ประมาท โดยคำนึงถึงความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดี ตลอดจนการใช้ความรู้ และคุณธรรม ซึ่งเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิตให้สามารถรอดพ้นสู่วิกฤต และมีความเป็นอยู่ได้อย่างมั่นคง “เศรษฐกิจพอเพียง” เป็นปรัชญาชี้ถึงแนวทางดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ โดยการพัฒนาเศรษฐกิจ ซึ่งมุ่งเน้นให้ทุกคนสามารถพึ่งพาตัวเองได้ รวมถึงการพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น จนเกิดความยั่งยืน

วิสาหกิจชุมชนเป็นแนวทางการพัฒนาระบบเศรษฐกิจในระดับรากหญ้า หรือเศรษฐกิจฐานรากของชุมชนตามแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จัดระบบความสัมพันธ์ระหว่างคน ทรัพยากร และความรู้ ซึ่งเป็นปัจจัยหลักทำให้เกิดการเรียนรู้ การจัดการ และการพัฒนาที่เกิดจากภายในชุมชน และท้องถิ่น ที่สามารถนำเอาศักยภาพและทุนที่แท้จริงของตนเอง ทุนที่เป็นทรัพยากร ผลผลิต ความรู้ ภูมิปัญญา วัฒนธรรมท้องถิ่น รวมทั้งทุนทางสังคมที่เป็นความสัมพันธ์อันดี ความเป็นพี่น้องเหล่านี้นำไปสู่เศรษฐกิจชุมชนที่เข้มแข็ง สามารถพึ่งพาตนเองได้ เป็นส่วนหนึ่งของรากฐานที่สำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศโดยรวมให้มีความเข้มแข็งและยั่งยืนต่อไป (ดวงเดือน สมวัฒน์ศักดิ์, 2548)

จากข้อมูลข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษา กระบวนการพัฒนาของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแก้วกล้า ตำบลลัดหลวง อำเภอยาง จังหวัดเพชรบุรี ที่ประสบความสำเร็จในการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการพัฒนาและจัดการกลุ่ม โดยการรวมกลุ่มของสมาชิกในชุมชนมองเห็นพื้นที่ดินว่างเปล่าในการนำมาพัฒนาปรับปรุงให้เกิดประโยชน์ มีการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในชีวิตประจำวัน และเป็นต้นแบบของการใช้ชีวิตชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผู้วิจัยจึงนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ ศึกษา และสังเกตการณ์ สู่การวิเคราะห์กระบวนการพัฒนาที่ทำให้วิสาหกิจชุมชนแก้วกล้าประสบความสำเร็จ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อนักศึกษาหรือผู้ที่มีความสนใจในแนวทางการพัฒนาความสำเร็จของวิสาหกิจตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และเพื่อให้วิสาหกิจชุมชนอื่นนำไปเป็นแบบอย่างในการพัฒนาต่อไป

วัตถุประสงค์วิจัย

เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแก้วกล้า ตำบลลัดหลวง อำเภอยาง จังหวัดเพชรบุรีที่นำเอาแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินงานของกลุ่มจนประสบความสำเร็จ

วิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เพื่อให้ได้ซึ่งข้อมูลกระบวนการพัฒนาที่นำเอาแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินงานของกลุ่มจนประสบความสำเร็จของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแก้วกล้า ตำบลลัดหลวง อำเภอยาง จังหวัดเพชรบุรี โดยมีกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informants) แบบเจาะจง 3 กลุ่มประกอบด้วย 1) เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง 2) ประธาน คณะกรรมการและสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจฯ 3) ผู้นำชุมชน และปราชญ์ชาวบ้าน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ 1.ข้อมูลที่มาจากเอกสาร มีการศึกษาค้นคว้าหาข้อมูล โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย 2.ข้อมูลที่มาจากสัมภาษณ์แบบเชิงลึก โดยมีการออกแบบคำถามการสัมภาษณ์ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย การสัมภาษณ์เชิงลึกผู้วิจัยได้มีการแยก

ประเด็นเพื่อถ่ายทอดรูปแบบการดำเนินการวิเคราะห์แบบภาพรวมได้แก่ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้สัมภาษณ์ ส่วนที่ 2 ข้อมูลทั่วไป ข้อมูลพื้นฐาน ประวัติความเป็นมา รวมไปถึงปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาของกลุ่มวิสาหกิจฯ ส่วนที่ 3 แนวทางในการพัฒนา การประยุกต์ใช้ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและมีการกระบวนการในการดำเนินการให้ได้มาซึ่งความสำเร็จของกลุ่มวิสาหกิจฯ ผู้วิจัยได้มีกรใช้เครื่องมือในการสัมภาษณ์แบบเชิงลึกคือ การสนทนากลุ่มเพื่อให้ได้มาซึ่งความคิดเห็น ความเชื่อหรือทัศนคติ การสังเกตแบบมีส่วนร่วม เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความถูกต้อง และมีความน่าเชื่อถือของข้อมูล

ผลการวิจัย

จากการวิจัยกระบวนการพัฒนาสู่ความสำเร็จตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกรณีศึกษาของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแก้วกล้า ตำบลลัดหลวง อำเภอยาง่าง จังหวัดเพชรบุรี โดยศึกษาจากผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key informants) แบบเจาะจง 3 กลุ่ม ที่ประกอบไปด้วย 1) เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง 2) ประธาน คณะกรรมการและสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจฯ 3) ผู้นำชุมชน และปราชญ์ชาวบ้าน จำนวน 10 คน ซึ่งผู้วิจัยได้นำเสนอข้อมูลดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแก้วกล้า ตำบลลัดหลวง อำเภอยาง่าง จังหวัดเพชรบุรี บริบทและข้อมูลของวิสาหกิจชุมชนแก้วกล้า ตำบลลัดหลวง อำเภอยาง่าง จังหวัดเพชรบุรี

กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแก้วกล้า ที่ตั้งเลขที่ 185 หมู่ 8 ตำบลลัดหลวง อำเภอยาง่าง จังหวัดเพชรบุรี รหัสไปรษณีย์ 76130 โดยมีนางสาววิมล ผึ้งทะเล เป็นประธานกลุ่ม และมีจำนวนสมาชิกทั้งหมด 26 คน เดิมสมาชิกเคยทำเกษตรกรรมและทำนาเช่า โดยตั้งถิ่นฐานที่อยู่อาศัย อยู่ที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ต่อมาเช่ายังถูกเวนคืนเพื่อนำที่ดินไปสร้างเป็นทางด่วน จึงได้ย้ายถิ่นฐานมาบุกเบิกที่ดินร้างอยู่ที่จังหวัดเพชรบุรี ทำการจัดสรรหาที่ดินอย่างถูกต้องตามกฎหมาย ดำเนินการขจัดทะเบียนจัดตั้งเป็นกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแก้วกล้า เมื่อปี พ.ศ. 2560 ที่ตำบลลัดหลวง อำเภอยาง่าง จังหวัดเพชรบุรี และรวบรวมสมาชิก เกษตรกรที่มีความเดือดร้อนไร้ที่ดินทำกินให้มาอยู่รวมกันเป็นกลุ่มวิสาหกิจ เมื่อมีที่ดินทำกินแล้วทำให้เกษตรกรร่วมกันพัฒนาพลิกฟื้นที่ดินแห้งแล้ง เรียนรู้การทำเกษตรอินทรีย์เต็มรูปแบบ สู่การพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจนวิสาหกิจชุมชนแก้วกล้าประสบความสำเร็จได้ทุกวันนี้

การดำเนินงานของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแก้วกล้า ตำบลแก้วกล้า อำเภอยาง่าง จังหวัดเพชรบุรี

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก พบว่าการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนแก้วกล้า มีการจัดการในการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ ซึ่งวิสาหกิจมุ่งเน้นการทำงานเพื่อผลักดันการแก้ไขปัญหาสังคมและสิ่งแวดล้อมโดยมีการดำเนินการในแนวทางการธุรกิจ เพื่อสร้างรายได้และสร้างความเป็นอยู่ในชีวิตให้กับชุมชนที่ต้องการ อีกทั้งยังสมาชิกมีส่วนร่วมในการดูแล และการดำเนินงานที่เป็นส่วนกลางของวิสาหกิจ เช่น การเลี้ยงสัตว์ การทำการตลาดในการจัดจำหน่ายสินค้าที่เป็นผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร โดยมุ่งหวังให้เป็นการผลิตที่ยั่งยืนและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และชุมชนท้องถิ่น โดยใช้วิธีการผลิตที่ไม่เสียหายต่อสิ่งแวดล้อมและเป็นการใช้ทรัพยากรในที่ดี สามารถสร้างรายได้และการจัดการทรัพยากรที่เป็นอยู่จริงของชุมชนได้ นอกจากนี้บุคคลภายนอกยังสนใจเข้ามาศึกษาดูงาน เรียนรู้การจัดการการดำเนินงาน รวมไปถึงการให้ความสนใจในการศึกษาเรียนรู้วิถีชีวิตของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแก้วกล้าอีกด้วย

ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในวิสาหกิจชุมชนแก้วกล้า ตำบลแก้วกล้า อำเภอยาง่าง จังหวัดเพชรบุรี

พบว่ากลุ่มวิสาหกิจชุมชนแก้วกล้า ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในวิสาหกิจชุมชนแก้วกล้า ดังนี้

1.ดินที่ไม่สามารถนำมาเพาะปลูกหรือทำการเกษตรได้ เนื่องจากคุณภาพของดินขาดความอุดมสมบูรณ์ ทำให้พืชไม่สามารถเจริญเติบโตและให้ผลผลิตได้อย่างเต็มที่ ทำให้วิสาหกิจชุมชนแก้วกล้าเกิดกระบวนการเรียนรู้แก้ไขปัญหา ปรับปรุงหน้าดิน โดยการเพิ่มธาตุอาหารที่ขาดและปรับสภาพดิน มีการใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยโดยการใช้เครื่องจักรที่ช่วยในการเตรียมดินและเพิ่มธาตุอาหารให้กับดิน เป็นต้น

2.พื้นที่วิสาหกิจชุมชนแก้วกล้าไม่มีน้ำประปาใช้ ซึ่งเป็นปัญหาที่สำคัญและกระทบต่อชีวิตประจำวันของสมาชิก เนื่องจากในพื้นที่วิสาหกิจยังไม่มีการพัฒนาบ่อบาดาลที่เหมาะสม นอกจากนี้ยังส่งผลต่อสุขภาพ และสภาพแวดล้อมโดยรวม เนื่องจากการไม่มีน้ำประปาใช้อาจเป็นสาเหตุของการก่อให้เกิดโรค และส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

3. ปัญหาของไฟฟ้าในปัจจุบันที่ยังเข้าไม่ถึงพื้นที่ของวิสาหกิจชุมชนแก้วกล้า ซึ่งปัญหาของการไม่มีการเชื่อมต่อไฟฟ้าถึงพื้นที่ในวิสาหกิจนั้นเป็นสิ่งที่สำคัญและส่งผลกระทบต่อการพัฒนาของพื้นที่ โดยเฉพาะในการพัฒนาเศรษฐกิจและการเติบโตทางเศรษฐกิจ ปัจจุบันอยู่ในช่วงระยะเวลาดำเนินการขอติดตั้งไฟฟ้า และมีการใช้ไฟฟ้าจากพลังงานทดแทน

4. ถนนชำรุดในพื้นที่วิสาหกิจชุมชนแก้วกล้า ซึ่งเป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อการเดินทางและการเคลื่อนไหวในพื้นที่ ซึ่งมีการเดินทางที่เข้าถึงในพื้นที่ได้อย่างยากลำบาก ส่งผลต่อการคมนาคม การขนส่ง การเข้ามาศึกษาดูงานในพื้นที่

กระบวนการในการพัฒนาให้ประสบความสำเร็จของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแก้วกล้า ตำบลแก้วกล้า อำเภอยาง จังหวัดเพชรบุรี

เกิดจากการอยู่ร่วมกันของสมาชิกในวิสาหกิจที่ได้มีการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันในแต่ละด้าน เช่น การประหยัดอดออม ช่วยเหลือ แบ่งปัน และมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ซึ่งกันและกัน ทำเกษตรอินทรีย์ตามเกษตรทฤษฎีใหม่ เน้นการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในพื้นที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยเน้นการใช้ทรัพยากรในสิ่งที่จำเป็นอย่างเพียงพอและให้ผลผลิตสูงสุด มีการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในพื้นที่และสามารถใช้ประโยชน์ได้ต่อเนื่อง โดยไม่ต้องพึ่งพาทรัพยากรภายนอก เช่น การใช้น้ำธรรมชาติในการเกษตรกรรม การนำสิ่งที่เป็นขยะใช้ซ้ำได้ การพัฒนาเทคโนโลยีใหม่ ๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ทำให้เกิดความยั่งยืนในการพัฒนาของวิสาหกิจชุมชนแก้วกล้า

นอกจากนี้ การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการพัฒนาวิสาหกิจยังช่วยเพิ่มความมั่นคง และลดความเสี่ยงในการดำเนินธุรกิจของวิสาหกิจ โดยให้ความสำคัญกับการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและปรับสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับการพัฒนาของวิสาหกิจ การพัฒนาวิสาหกิจโดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงยังคำนึงถึงความสัมพันธ์ระหว่างผู้ประกอบการและชุมชนท้องถิ่น โดยการสร้างความเข้าใจระหว่างกันและการพัฒนาร่วมกันซึ่งจะช่วยเพิ่มโอกาสในการสร้างรายได้ให้กับชุมชนและวิสาหกิจ ทั้งนี้จะช่วยเพิ่มโอกาสในการประสบความสำเร็จได้อีกด้วย

ตอนที่ 2 แนวทางในการพัฒนาและการประยุกต์ใช้ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแก้วกล้า ตำบลกัลลหหลวง อำเภอยาง จังหวัดเพชรบุรี

ความสำคัญในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้และพัฒนาวิสาหกิจชุมชนแก้วกล้า ตำบลแก้วกล้า อำเภอยาง จังหวัดเพชรบุรี

การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้และพัฒนาวิสาหกิจชุมชน ในการดำเนินงานด้านต่าง ๆ โดยการรวมกลุ่มวิสาหกิจเริ่มจากสมาชิกที่มีแนวคิดลักษณะเดียวกัน จึงได้มีการพัฒนาและมองเห็นถึงปัญหา ร่วมมือกันแก้ไข ปัญหาที่เกิดขึ้น การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญมากในการพัฒนาชุมชนและวิสาหกิจชุมชนแก้วกล้าให้เติบโตและเจริญก้าวหน้าไปในทิศทางที่ถูกต้อง โดยหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงนั้นเน้นการใช้ทรัพยากรให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตสินค้าและบริการภายในวิสาหกิจ โดยให้เกิดการประหยัด ทรัพยากรและการใช้ทรัพยากรในระดับที่เพียงพอต่อความต้องการ นอกจากนี้ การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงยังช่วยเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงทรัพยากรและการผลิตสินค้าในราคาที่เหมาะสม โดยทำให้สามารถสร้างรายได้และฐานรากที่เพียงพอต่อการดำเนินธุรกิจของวิสาหกิจได้เป็นอย่างดี

ความสำเร็จจากการประกอบกิจการตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแก้วกล้า ตำบลกัลลหหลวง อำเภอยาง จังหวัดเพชรบุรี

ความสำเร็จจากการประกอบกิจการตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแก้วกล้า คือ การใช้ชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การใช้แนวคิดของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนแก้วกล้า จะช่วยเพิ่มความมั่นคงและสามารถดำรงอยู่ได้ในระยะยาว โดยไม่จำเป็นต้องพึ่งพาจากแหล่งเงินทุนภายนอก ซึ่งหลักการของเศรษฐกิจพอเพียงมุ่งเน้นให้ธุรกิจมีแหล่งเงินทุนเป็นของตนเอง ดังนั้น การนำหลักปรัชญานี้มาปรับใช้ในการจัดการวิสาหกิจชุมชนแก้วกล้า จะช่วยลดการพึ่งพาอยู่กับแหล่งเงินทุนภายนอกและเพิ่มโอกาสในการก้าวหน้าได้

นอกจากนี้ความสำเร็จจากการประกอบกิจการตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแก้วกล้า ทำให้เกิดสังคมที่รู้จักดูแล แบ่งปัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีชุมชนที่มีความสุขใช้ชีวิตตามแบบพออยู่พอกิน ทำให้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนดำรงอยู่ได้ ลดปัญหารายจ่ายและมีการสร้างรายได้ให้กับสมาชิกของกลุ่มถือเป็นความสำเร็จให้สมาชิกอยู่รอด พึ่งพาตนเองได้ ซึ่งหลักการของเศรษฐกิจพอเพียงมุ่งเน้นให้มีการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างมีประสิทธิภาพและไม่สูญเสีย ดังนั้นการนำ

หลักปรัชญานี้มาปรับใช้ในการจัดการวิสาหกิจจะช่วยสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างสมาชิกในกลุ่มและทำให้มีการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งเห็นผลออกมาเป็นรูปธรรมอย่างชัดเจน

สรุปและอภิปรายผล

การจัดตั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแก้วกล้า ตำบลลัดหลวง อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี เป็นการรวมกลุ่มกันของสมาชิกที่สนใจที่จะจัดตั้งเป็นกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ล้วนมุ่งเน้นพัฒนาคุณภาพชีวิตของสมาชิกกลุ่มให้ดีขึ้น มีการอบรม สร้างกระบวนการเรียนรู้ให้แก่สมาชิกและพัฒนาปรับปรุงที่ดินทำการเกษตร ซึ่งเป็นเครื่องมือของชุมชนที่จะใช้จัดการบริหารดำเนินงานของชุมชนโดยตัวชุมชนเอง เป็นการเพิ่มมูลค่าทรัพยากร และร่วมกันแก้ปัญหาในพื้นที่ตั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชน เพื่อเป็นการพึ่งพาอาศัยกันสร้างประโยชน์ให้แก่เกษตรกร ผู้นำกลุ่มได้มีการศึกษาเข้ารับอบรมในการปรับสภาพดิน มีการนำความรู้ที่ได้มาเผยแพร่ให้กับสมาชิกภายในกลุ่ม อีกทั้งกลุ่มวิสาหกิจยังได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนในการช่วยเหลือด้านอุปโภค บริโภค และสาธารณสุข สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาวิสาหกิจหรือปรึกษาหารือในเรื่องที่ต้องการพัฒนา แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นภายในกลุ่มทำให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดี มีการเริ่มพัฒนาด้วยการให้สมาชิกกลุ่มร่วมกันพัฒนาวิสาหกิจ สร้างความเข้มแข็งให้แก่ตนเองและกลุ่มวิสาหกิจ ด้วยการพึ่งพาตนเอง มีวิถีชีวิตโดยฐานที่ตั้งอยู่ทางสายกลาง พึ่งพาความสามารถของตนเองในการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีและสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข โดยเริ่มจากการสร้างกระบวนการเรียนรู้ทำความเข้าใจตนเองและกลุ่มวิสาหกิจ เป็นการพึ่งพาตนเองให้ได้มากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านความพอประมาณ ทุกคนในกลุ่มวิสาหกิจชุมชนสามารถสรุปประสบการณ์ ทบทวนปัญหาต่าง ๆ ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันเพื่อสามารถวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของกลุ่ม มีการสร้างรายได้จากผลผลิตภายในชุมชนร่วมกันทำให้อัตราการเติบโตของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านความมีเหตุผล กลุ่มวิสาหกิจชุมชนมีผู้นำที่รู้จักค้นคว้าและศึกษาการเรียนรู้ หมั่นพัฒนาตนเองอยู่เสมอ เพื่อนำกระบวนการมาแก้ปัญหา และพัฒนาวิสาหกิจชุมชน ซึ่งนำความรู้ที่ได้จากการศึกษามาถ่ายทอดให้สมาชิกภายในกลุ่ม อีกทั้งสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจยังมียึดถือคุณธรรมเป็นหลักในการดำเนินชีวิต กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแก้วกล้า ได้ประสบความสำเร็จในการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ ซึ่งส่งผลให้สมาชิกทุกคนในกลุ่มมีความสุขในการดำรงชีวิต พึ่งพอใจในสิ่งที่ตนเองมี และร่วมกันพัฒนาวิสาหกิจให้มีความก้าวหน้า อย่างสมดุล มั่นคงและยั่งยืน

กระบวนการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ยึดหลักการสร้างความยั่งยืนของกลุ่มมากกว่าการสร้างรายได้ ซึ่งแนวทางในการทำให้วิสาหกิจชุมชนมีการเติบโตอย่างยั่งยืนจนประสบความสำเร็จดังกล่าว คือ การคำนึงถึงการสร้างโอกาสให้กับสมาชิกกลุ่ม ด้วยการดำเนินงาน บริหารจัดการที่ดี ผู้นำของวิสาหกิจชุมชนจะต้องมีความรู้ความสามารถในด้านต่าง ๆ โดยการสร้างองค์ความรู้ในแต่ละด้านภายในกลุ่มวิสาหกิจ เพื่อวางแผนการผลิต ตลอดจนการบริหารจัดการรายได้และค่าใช้จ่ายของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน เพื่อพัฒนาให้วิสาหกิจมีความเข้มแข็งและพัฒนาตนเองได้อย่างยั่งยืน วิสาหกิจชุมชนแก้วกล้าประสบความสำเร็จจากการที่ผู้นำและสมาชิกกลุ่มร่วมกันลงมือปฏิบัติ สร้างกระบวนการเรียนรู้ยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ยั่งยืน ดำเนินงานกลุ่มตามศักยภาพของตนเอง โดยสร้างการมีส่วนร่วมและความเข้าใจกันภายในกลุ่ม สร้างพันธมิตรระหว่างบุคคลภายนอกทั้งภาครัฐและเอกชน เกิดความร่วมมือกันพัฒนาวิสาหกิจตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สอดคล้องกับ ภาวิณี สุรอด (2563) ที่ศึกษาการพัฒนาวิสาหกิจตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการสร้างความยั่งยืนให้เกิดขึ้นจริง ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องคำนึงถึงให้มากกว่าการสร้างรายได้ ของวิสาหกิจชุมชนนั้น ๆ ซึ่งแนวทางหนึ่งในการทำให้วิสาหกิจชุมชนมีการเติบโตอย่างยั่งยืน คือ การคำนึงถึงการสร้างโอกาสจากภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้วยระบบการบริหารจัดการที่ดี โดยผู้นำของวิสาหกิจชุมชนจะต้องมีความรู้ความสามารถในด้านต่าง ๆ โดยการสร้างองค์ความรู้ในแต่ละด้าน ที่เกี่ยวข้องให้แก่สมาชิกวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น การสร้างรายได้ การพัฒนาทางด้านการตลาดยุคใหม่ การพัฒนาผลิตภัณฑ์ การจัดระบบการจัดการภายในชุมชน ได้แก่ การรวมตัวกันขยายสมาชิกในชุมชน การสร้างเครือข่าย การเห็นแก่ส่วนรวม

การนำเอาแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินงานของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนจนประสบความสำเร็จ จากการบริหารจัดการที่ยึดแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ โดยดำเนินกิจการที่พึ่งตนเองเป็นหลัก อาศัยศักยภาพและความสามารถของตนเอง ทำกิจกรรมที่ตนเองถนัด มีความสามัคคี ร่วมกันฝึกฝนพัฒนา

ศักยภาพ และความรู้ในการพัฒนาการจัดการกลุ่มวิสาหกิจและผลผลิตทางการเกษตร รวมไปถึงการพัฒนาผลิตภัณฑ์สร้างเรื่องราวและเพิ่มมูลค่าให้แก่สินค้าอย่างสม่ำเสมอ โดยคำนึงถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดี ตลอดจนใช้ความรู้รอบคอบและคุณธรรม เป็นแนวทางพัฒนาที่นำไปสู่ความสามารถในการพึ่งพาตนเอง จากการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแก้วกล้า สอดคล้องกับ อารยา อิงโพบูลย์กิจ และลภวัน ทองนำ (2558) ที่ศึกษาการประยุกต์หลักการจัดการธุรกิจตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดสุรินทร์ พบว่าวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดสุรินทร์มีการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้อยู่ในระดับมาก เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสมในการประยุกต์ใช้เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับวิสาหกิจชุมชน เนื่องจากทั้งหลักการดำเนินธุรกิจของวิสาหกิจชุมชนและหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีหลักการแนวคิดพื้นฐานที่คล้ายคลึงกัน โดยอาศัยความรู้ของตนเอง เริ่มจากการผลิตเพื่อบริโภคในครัวเรือนก่อนสามารถพึ่งพาตนเองได้ หากเหลือจากการบริโภคแล้วจึงค่อยนำไปจำหน่ายเป็นรายได้ จึงทำให้การจัดการวิสาหกิจชุมชนนั้นเป็นไปตามแนวคิดหลักการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งนี้

1. การส่งเสริมให้กลุ่มวิสาหกิจชุมชน พัฒนาผลิตภัณฑ์จากผลผลิตทางการเกษตรโดยการ สร้างเรื่องราวและรูปแบบบรรจุภัณฑ์ สร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ให้มีความเป็นเอกลักษณ์ และอัตลักษณ์ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแก้วกล้า ซึ่งจะเพิ่มอีกทางหนึ่งในการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน ในการแก้ปัญหาเรื่องรายได้ให้แก่สมาชิกในกลุ่ม ตลอดจนการขับเคลื่อนเศรษฐกิจภายในกลุ่มให้เป็นไปในทิศทางที่ดีขึ้นอีกด้วย

2. ควรมีการส่งเสริมให้สมาชิกกลุ่มได้รับการพัฒนาศักยภาพให้มีความพร้อมในการแข่งขันทางการค้า และสามารถก้าวไปเป็นผู้ประกอบการในระดับที่สูงขึ้นเพื่อรับมือกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นได้อย่างยั่งยืน

3. วิสาหกิจชุมชนแก้วกล้าควรได้รับการส่งเสริมและพัฒนาต่อยอดควบคู่ไปกับปัจจัยความสำเร็จในแต่ละด้าน เช่น ด้านเงินทุน ด้านความรู้ ด้านการสื่อสาร เป็นลักษณะของปัจจัยภายนอกเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประโยชน์ในการดำเนินงานของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนต่อไป

4. หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้การสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง ด้วยการขับเคลื่อนในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ด้านคำแนะนำปรึกษา ด้านงบประมาณ ด้านการฝึกอบรม เพื่อให้กลุ่ม วิสาหกิจชุมชนมีการพัฒนา และขับเคลื่อนกิจการของกลุ่มได้อย่างต่อเนื่อง ทันทต่อการเปลี่ยนแปลงสภาวะ เศรษฐกิจของโลก และมีภูมิคุ้มกันที่ดี

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. การพัฒนาวิสาหกิจชุมชนให้นำไปสู่ความเข้มแข็งและการพึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืน เมื่อวิสาหกิจชุมชนเข้มแข็ง ทำให้ชุมชนสามารถพึ่งตนเอง สามารถแก้ไขปัญหาความยากจนของคนในชุมชน ซึ่งผลสุดท้ายคือ ทำให้ชุมชนเข้มแข็งขึ้นตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

2. ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรเพิ่มการศึกษาเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่มีความแตกต่างกันของผลผลิตและดำเนินงานของกลุ่มมากกว่าจำนวน 2 กลุ่มขึ้นไป เพื่อเป็นการทำความเข้าใจกระบวนการดำเนินงานของกลุ่ม

3. ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรเพิ่มประเด็นการศึกษานอกเหนือจากความสำเร็จของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน เช่น ทางรอดและการปรับตัวของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนภายใต้สภาพเศรษฐกิจและสังคมปัจจุบัน เพื่อให้เข้าใจและเป้าหมายของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนได้อย่างชัดเจนมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กิตติคุณ ผู้สตี ทิพทัส. (2559). วิฤตเศรษฐกิจช่วง พ.ศ. 2540-2552 : ทางเลือกและทางรอดของสถาบันไทย. เข้าถึงเมื่อ 17 กันยายน 2565. เข้าถึงได้จาก <https://www.arch.chula.ac.th/journal/files/article/OkaNbjRgyTThu84653.pdf>

ดวงเดือน สมวัฒน์ศักดิ์. (2548). วิสาหกิจชุมชน สำนักส่งเสริมและพัฒนา การการเกษตรเขตที่ 1. ชัยนาท: กรมส่งเสริมการเกษตร.

- ภาวิณี สุรอด. (2563). การพัฒนาวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง. เข้าถึงเมื่อ 29 มกราคม.
เข้าถึงได้จาก https://www.cad.go.th/ewtadmin/ewt/research_dev/ewt_dl_link.php?nid=113
- ชมาภรณ์ ศรีใสคำ. (ม.ป.ป.). ความรู้เบื้องต้นกับการจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียง(PBL). เข้าถึงเมื่อ 17 กันยายน 2565.
เข้าถึงได้จาก <https://www.bodin.ac.th/home/wp-content/uploads/2018/06/C.pdf>
- อารยา อิงไพบุลย์กิจ และลภวัน ทองนำ. (2558). “การประยุกต์หลักการจัดการธุรกิจตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับ
วิสาหกิจชุมชนในจังหวัดสุรินทร์”. เข้าถึงเมื่อ 29 มกราคม 2566. เข้าถึงได้จาก https://repository.rmutp.ac.th/bitstream/handle/123456789/1656/IRD_58_149.pdf?sequence=1

4 มีนาคม 2566

ณ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์